

เวียดนามกับกล้วยไม้ไทย

.....ระที่ สาคริก

ได้อ่านพบรายงานข่าวในหน้าแรกของหนังสือพิมพ์ "ฐานเศรษฐกิจ" ฉบับประจำวันที่ 30 พฤศจิกายน 2530 แจ้งว่า "เวียดนามให้ไฟเขียวร่วมทุนไทยเริ่มที่ประมง ส่งออกกล้วยไม้" สรุปความได้ว่า รองนายกรัฐมนตรี เวียดนามได้พบกับนายพงศ์ สารสิน รองนายกรัฐมนตรีไทยเมื่อเร็ว ๆ นี้ แจงเจตน์จำนงต้องการกระชับความสัมพันธ์ด้านเศรษฐกิจระหว่างสองประเทศ ปรากฏาที่จะทำการค้าโดยตรงกับไทยโดยไม่ต้องผ่านมือที่สาม และแจ้งต่อไปว่า ฝ่ายเวียดนามได้พบปะกับกลุ่มนักธุรกิจไทยบางรายที่สนใจร่วมลงทุน และฝ่ายเวียดนามให้ความสนใจอย่างยิ่งในการร่วมลงทุน เรื่องการจับปลาในน่านน้ำเวียดนาม และสนใจร่วมทำธุรกิจในด้านกล้วยไม้ด้วย

ผมใคร่จะขอเรียนให้ทราบความจริงว่า เรื่องเวียดนามสนใจกล้วยไม้ไทยนี้ ผมทราบมาประมาณ 10 ปีแล้ว โดยที่มีบุคคลทางการเมืองฝ่ายเวียดนามที่มาประจำสถานทูตในกรุงเทพฯ ได้ใช้เวลาบางส่วนไปศึกษาการผลิตกล้วยไม้ถึงสวนต่าง ๆ อย่างเจียบ ๆ โดยมีใ้แจ้งให้ฝ่ายไทยทราบ นอกจากผมเองจะพบเห็นกับตาแล้ว มีชาวสวนรายสำคัญ ๆ สามารถยืนยันได้ และผมได้พบเห็นโดยบังเอิญหลายครั้ง

เรื่องพืชผลอื่นผมไม่เถียงเลยว่าใครจะนำไปร่วมกับใครที่ไหน เพราะระบบการผลิตการค้าของเรามันตกเป็นทาสต่างชาติมานานแล้ว แต่กล้วยไม้ นั้น เราทำมาในขณะที่ระบบทางการ ไม่สนใจ แฉมยังตำหนิเราว่าทำลายเศรษฐกิจมาตลอด แต่ผมมองว่ากลับเป็นผลดี เพราะทางการไม่หิมยยื่นสิ่งที่เราทำไปให้ต่างชาติประเทศ แต่ปีนี้ ทางการเข้ามายอมรับกล้วยไม้เป็นปีแรก ทำให้ผมหวังว่า ระบบที่ค่อยพัฒนา มีการหิมยยื่นให้ต่างชาติอย่างนิยมนั้นว่าดี โดยหารู้ไม่ว่า การครอบงำทางเศรษฐกิจแก่ประเทศค่อยพัฒนานั้น มันครอบงำตรงนี้

กล้วยไม้ นั้น เราทำมาบนฐานเศรษฐกิจอิสระของเราเองเต็มที่ หากจะมีการยอมรับร่วมลงทุนก็เท่ากับการนำเอาสิ่งที่เราทำได้ด้วยระบบเสรี ไปให้เขาอย่างรู้เท่าไม่ถึงการณ์ เท่าที่ผมสังเกตดู ขณะนี้ใคร ๆ ก็หันมาทำกล้วยไม้ พยายามเอาระบบซึ่งความคิดค่อยพัฒนาเข้ามาครอบให้ เพราะคิดว่าเป็นผลดี หารู้ไม่ว่าสิ่งที่ยื่นให้เขาคือการนำเอาความอิสระเสรีของเราที่พื้นฐานเราเองไปให้เขาครอบงำ

ผมขอเตือนไว้ว่า บ้านกล้วยไม้ที่ทำมาแล้วจนสวยงาม ใคร ๆ ก็สนใจ ไม่เพียงสนใจความสวยเพื่อการอยู่อาศัยเอง หากนำเอาระบบที่นิยมต่างชาติเช่นพืชผลอื่น ๆ ซึ่งตกหลุมเขาไปจนหมดแล้ว เข้ามาให้กล้วยไม้ อีก หารู้ไม่ว่านี่คือการสูญเสียพื้นฐานของ "นิยมไทย" ที่เราต่างก็ทรงรักกัน แม้ฐานนิยมไทยที่แท้เรายังไม่รู้แล้วยังรณรงค์เพียงใ้ใครมันก็ยิ่งสูญเสียไปเพียงนั้น

ขอความกรุณาปล่อยกล้วยไม้ให้มันมีอิสระเสรีไว้สักอย่างหนึ่งเป็นไร อย่าได้หวังคึกกับมันมากนัก เพราะมันจะกลายเป็นผลร้ายโดยไม่รู้ตัว เช่นที่ผมเคยให้สัมภาษณ์นักข่าวที่มาถามเสมอว่า กล้วยไม้จะไปใ้ใครอีกไกลไหม ผมตอบไปว่า หากมันเป็นตัวของมันเอง ยังมีหนทางอีกไกล สิ่งที่เป็นห่วงก็คือ "คนไทยด้วยกันเอง" ที่รู้เท่าไม่ถึงการณ์

ทุกวันนี้ หากเปรียบเทียบกระบวนการผลิตกล้วยไม้ มันเปรียบเสมือน "บ้านสวย ๆ หลังหนึ่ง" แม้คนที่เข้าอยู่อาศัยอย่างผาสุกทุกวันนี้ ก็คนที่รู้ได้ถึงแก่นว่าใครก่อสร้างบ้านหลังนี้เป็นอย่างไร และสร้างขึ้นมาได้อย่างไร เพราะความคิดในสังคมไทยยังคงหลงทุก ๆ เรื่องว่า ผลสำเร็จอยู่ที่เทคโนโลยี

จะรู้ได้ก็แต่เพียงว่า มันสวยงามดี และอยู่ได้เป็นสุขสบาย ท่ามาหากินได้ผล เท่านั้นเอง ฉะนั้นอนาคตของวงการกล้วยไม้ก็ไม่แน่ ใครอยู่ต่อไปก็ดูกันไปเถิด ในที่สุดมันอาจตกไปอยู่ใต้อิทธิพลของคนเพียงคนสองคน หากให้ผมทำนายไว้ขณะนี้.